

Ghid pentru diagnosticul arheologic intruziv

Descriere și cerințe

INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE „VASILE PÂRVAN”

Descrierea activității

Scopul diagnosticului arheologic este de identifica, recupera, conserva, dacă este cazul, și de a pune în circuitul științific și muzeal patrimoniul arheologic. Diagnosticul arheologic impune adoptarea unei strategii care să țină cont de constrângerile contractuale agreeate de parteneri, dar și de rigoarea necesității salvării patrimoniului. Vor fi consemnate toate descoperirile prin măsurători topo (stație totală), desene (planuri ale profilurilor, grundului etc.).

Suprafața investigată va fi cercetată mixt, mecanizat (**Fig. 1**) și manual (**Fig. 2**). Se are în vedere adâncirea prin îndepărtarea unor straturi succesive (de regulă de câte zece centimetri) până la nivelul de surprindere al eventualelor complexe și structuri arheologice, diagnosticul urmând a se desfășura în funcție de complexitatea situației arheologice, care va impune strategia de sondare a zonei de studiu.

Ulterior identificării complexelor arheologice, se va interveni manual prin răzuirea suprafeței pentru conturarea situațiilor arheologice, desenarea grundului de surprindere și fotografierea acestuia, în perimetrul sondajelor.

Fig. 1

Fig. 2

Conservarea materialului arheologic

Materialul arheologic va fi recoltat pe complexe (**Fig. 6**), în principal, dar și din eventualele straturi (depuneri) arheologice, de cultură. Împachetarea se va face în pungi

cu indicativ unic. În cazul identificării de descoperiri arheologice speciale, acestea vor fi tratate în conformitate cu importanța lor.

Tratarea materialelor arheologice se va face în laboratoarele Institutului de Arheologie *Vasile Pârvan* (spălare, conservare, restaurare...) sau în laboratoarele muzeului partener.

Faza post-cercetare de teren

Documentația grafică, foto-video și scrisă va fi arhivată, pe baza ei fiind redactat raportul final. Rezultatele diagnosticului arheologic intruziv vor fi folosite pentru stabilirea strategiei de cercetare a eventualului patrimoniu arheologic, posibil a fi reperat în suprafața afectată de proiect.

Strategia va fi de procesare a informațiilor obținute în timp real, prin distribuirea unor atribuții clare între membrii echipei, sub îndrumarea responsabilului științific. Acesta va atribui sarcini clare și specifice fiecărui membru al echipei, în concordanță cu principalele capacități ale acestuia: baza de date grafice, foto și documentară.

Informația arheologică (documentație scrisă, desenată, grafică) va fi procesată (scanată, integrată în baza de date, digitizată) de membrii echipei la birou, după caz și pe teren.

Raportul final va fi redactat la birou.

Aspecte legislative

Diagnosticul arheologic va fi realizat cu respectarea principiilor menționate în legislația aflată în vigoare, din care menționăm:

-O G nr. 43 din 30 ianuarie 2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, reglementează regimul juridic general al descoperirilor și al cercetării arheologice, precum și protejarea patrimoniului arheologic, parte a patrimoniului cultural național.

-Legea nr. 378 din 2001 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național.

-Ordinul nr. 2518/04. 09. 2007 privind metodologia de aplicare a procedurii de descărcare de sarcină arheologică.

-Legea 462 din 12 noiembrie 2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național).

-Legea 255/2010, art. 16, alineatul (1) și art. 17 cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 16:

(1) Deținătorii cu orice titlu ai imobilelor afectate de elaborarea studiului de fezabilitate varianta finală pe coridorul de expropriere sunt obligați, după o prealabilă și obligatorie înștiințare efectuată de către expropriator, să permită accesul pentru efectuarea măsurătorilor topografice, a studiilor geotehnice și a oricăror operațiuni necesare studiului de fezabilitate, documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a studiilor de teren arheologice".

„Art. 17:

Autoritățile administrației publice locale și forțele de ordine publică sunt obligate să își dea concursul pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor art.16"...

Drepturi intelectuale

Drepturile intelectuale aparțin responsabilului științific și membrilor echipei de cercetare până la publicarea finală a rezultatelor cercetării, după caz.

Localizarea arhivei

Întreaga documentație arheologică acumulată pe parcursul diagnosticului și a cercetării arheologice preventive se păstrează la Institutul de Arheologie Vasile Pârvan,

o copie fidelă la muzeul partener, iar accesul la informația existentă este permis tuturor membrilor echipei de cercetare.

Descrierea cerințelor

Pentru desfășurarea fluentă a cercetărilor de teren IAB solicită pentru realizarea diagnosticului intruziv minimum (după caz) două buldoexcavatoare¹ (**Fig. 3**) cu cupă de taluz de minimum 1,2 m (**Fig. 4**), un automobil de teren pentru naveta personalului detașat pe teren și minimum 4 muncitori necalificați per utilaj pentru asistență în cursul săpăturilor mecanizate și manuale, precum și un topograf (**Fig. 5**) pentru înregistrarea cu fidelitate a secțiunilor arheologice, suprapunerea acestora pe ortofotoplanuri și generarea fișierului reprezentând cercetările efectuate, în formatul solicitat de către beneficiar.

De asemenea, este necesară contactarea și colaborarea cu autoritățile locale și cu persoanele deținătoare de drepturi reale asupra suprafețelor imobiliare pentru asigurarea nemijlocită a accesului pe terenurile aferente obiectivelor de investiții preconizate (**Tabelul 1**).

Notificăm, totodată, ca entitățile care depun oferte pentru competiția prin licitație să-și dimensioneze în mod realist costurile de logistică aferente activităților de arheologie, considerând cheltuielile implicate de utilajele necesare, personalul necalificat, topograf, automobil de teren, delegat al contractantului pe lângă autoritățile locale, identificarea și obținerea acordului proprietarilor etc. În caz contrar Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” este exonerat de îndeplinirea condițiilor impuse de legislația în vigoare și de caietele de sarcini publicate în vederea licitației de către Autoritatea Contractantă, precum și de clauzele contractuale evidențiate în contractul de subcontractare pentru servicii de arheologie.

¹ Menționăm că IAB nu dispune și nu va angaja utilaje de săpătură sau personal necalificat.

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Tabelul 1: identificarea proprietarilor, înștiințarea și obținerea acordului acestora și determinarea zonelor în care pot fi realizate secțiuni-sondaj în cadrul diagnosticului arheologic intruziv (în mod normal un sondaj acoperă o suprafață de 12 m², iar, după înregistrarea datelor, terenul va fi readus la starea inițială fără întârziere)

Nr. crt.	Intervale exprimate în km, în raport cu planul de situație al proiectului (cote km) unde pot fi realizate sondaje	Nume / prenume proprietar	UAT / Cod parcelă(e)	Nr. telefon proprietar / adresă	Acord / semnătură
1	km 0+200 – 0+500				
2	Km 1+320-1+990				
3	Km 2+200 – 2+800 ...				
4	etc. până la finalul proiectului				